

JEUGD

Jeugd is een nationaal beleidsgebied. Om die reden is een harmonisatie van de wetgeving van de lidstaten uitgesloten. Op Europees niveau wordt het jeugdbeleid volgens de gewone wetgevingsprocedure vastgesteld. Het jeugdonderdeel van het programma Erasmus+ bevordert de uitwisseling van jongeren, zowel in de Europese Unie als met derde landen. De afgelopen jaren heeft de Europese Unie haar beleid ten aanzien van jongeren versterkt. Het initiatief voor het Europees Solidariteitskorps is hier een goed voorbeeld van.

RECHTSGROND

De artikelen 165 en 166 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) vormen de basis voor EU-maatregelen op jeugdgebied. Maatregelen uit hoofde van de artikelen 165 en 166 vallen onder de gewone wetgevingsprocedure. Wat het jeugdbeleid betreft, is harmonisatie van de wetgeving van de lidstaten uitdrukkelijk uitgesloten. De Raad kan aanbevelingen goedkeuren op basis van voorstellen van de Commissie.

In het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, dat dezelfde juridische waarde heeft als de Verdragen (artikel 6 VEU), is een artikel opgenomen over de rechten van het kind (artikel 24) alsook een artikel over het verbod op kinderarbeid en bescherming van jongeren op het werk (artikel 32).

DOELSTELLINGEN

Artikel 165 VWEU voorziet in EU-maatregelen ter bevordering van de ontwikkeling van uitwisselingsprogramma's voor jongeren en jongerenwerkers, en – met de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon – ter aanmoediging van de deelname van jongeren aan het democratische leven in Europa. Artikel 166 stelt de EU in staat een beleid inzake beroepsopleiding ten uitvoer te leggen waarmee de activiteiten van de lidstaten worden versterkt en aangevuld. Het draagt de Unie op de toegang tot beroepsopleidingen te vergemakkelijken en de mobiliteit van opleiders en leerlingen, met name van jongeren te bevorderen.

Afgezien van deze artikelen hebben jongeren en kinderen eveneens baat bij EU-beleid op andere gebieden, bijvoorbeeld op het vlak van onderwijs, beroepsopleiding en gezondheid, of met betrekking tot de rechten en de bescherming van kinderen en jongeren.

RESULTATEN

A. Strategisch kader

1. EU-strategie voor jongeren 2010-2018

De Raad heeft in november 2009 een resolutie aangenomen over een nieuw kader voor Europese samenwerking in jeugdzaken voor de periode 2010-2018 (PB C 311 van 19.12.2009, blz. 1). De twee hoofddoelstellingen van deze resolutie zijn om meer en gelijke kansen voor jongeren in onderwijs en werkgelegenheid te creëren en om actief burgerschap, sociale inclusie en solidariteit onder jongeren te bevorderen. Er moeten initiatieven in het leven worden geroepen op acht actieterreinen, namelijk onderwijs en opleiding, werkgelegenheid en ondernemerschap, gezondheid en welzijn, participatie, vrijwilligerswerk, sociale inclusie, jongeren en de wereld, creativiteit en cultuur.

De werkzaamheden worden verricht in cycli van drie jaar. Voor de huidige cyclus van 2016 tot en met 2018 heeft de Raad zes essentiële doelstellingen vastgesteld: 1) een hechtere sociale inclusie van alle jongeren; 2) een grotere deelname van alle jongeren aan het politiek en maatschappelijk leven in Europa; 3) een vlottere overgang voor jongeren van jeugd naar volwassenheid, vooral met betrekking tot de integratie in de arbeidsmarkt; 4) steun voor gezondheid en welzijn van jongeren, met inbegrip van de geestelijke gezondheid; 5) helpen bij het oppakken van de uitdagingen en kansen van het digitale tijdperk voor jeugdbeleid, jeugdwerk en jongeren; en 6) hulp bij het benutten van de kansen en het aangaan van de uitdagingen ten gevolge van het groeiende aantal jonge migranten en vluchtelingen in de Europese Unie.

2. Europa 2020-strategie

De [Europa 2020-strategie](#), die in 2010 werd gelanceerd, focust op jongeren en is gericht op een uiteenlopende reeks doelstellingen, waaronder de afname van het aantal vroegtijdige schoolverlaters, de toename van het aandeel jonge afgestudeerden, en de ontwikkeling van een alomvattend pakket met beleidsinitiatieven voor onderwijs en werkgelegenheid. Ook „[je eerste EURES-baan](#)”, een beroepsmobiliteitsregeling voor arbeidsbemiddeling overal in Europa, maakt deel uit van deze strategie.

In haar mededeling van mei 2018 getiteld „Jongeren betrekken, verbinden en versterken: een nieuwe EU-strategie voor jongeren” (COM(2018)0269) stelde de Commissie voor om in het bijzonder aandacht te besteden aan de volgende activiteitsgebieden:

- het bevorderen van de deelname van jongeren aan het maatschappelijk en democratisch leven;
- het verbinden van jongeren in de hele Europese Unie en daarbuiten ter bevordering van vrijwillige inzet, leermobiliteit, solidariteit en intercultureel begrip;
- steun bieden om jongeren sterker te maken door de kwaliteit, innovatie en erkenning van jeugdwerk.

B. Relevante uitgavenprogramma's van de EU

1. Erasmus+

Erasmus+ bevat een specifiek hoofdstuk over jeugd, waarvoor ongeveer 2,1 miljard EUR wordt gereserveerd. De specifieke doelstellingen ervan luiden als volgt: 1) het niveau van de kerncompetenties en vaardigheden van jongeren verbeteren en hun deelname aan het democratische leven in Europa en op de arbeidsmarkt, actief burgerschap, interculturele dialoog, sociale inclusie en solidariteit bevorderen; 2) kwaliteitsverbetering in het jeugdwerk bevorderen; 3) beleidshervormingen op lokaal, regionaal en nationaal niveau aanvullen, en de ontwikkeling van kennis en een empirisch onderbouwd jeugdbeleid steunen; en 4) de internationale dimensie van jeugdactiviteiten en van de rol van jongerenwerkers en -organisaties als ondersteuningsstructuren voor jongeren versterken.

Erasmus+ verleent rechtstreekse ondersteuning aan het [Europees vrijwilligerswerk](#) (European Voluntary Service, EVS). De EVS is opgericht om jongeren die deelnemen aan vrijwilligersprojecten te helpen tijdens hun verblijf in het buitenland. Deze regeling voor informeel leren is Europees gecertificeerd via het instrument [Youthpass](#).

[Erasmus voor jonge ondernemers](#), een spin-off van het programma Erasmus+, geeft ondernemers in spe de kans om te leren van ervaren ondernemers die kleine bedrijven in andere deelnemende landen leiden.

2. Erasmus 2021-2027

In haar voorstel voor het nieuwe Erasmusprogramma voor 2021-2027 ([COM\(2018\)0367](#)) stelt de Commissie voor om de begroting ten opzichte van de programmeringsperiode 2014-2020 te verdubbelen tot 30 miljard EUR, waarvan 3,1 miljard EUR is gereserveerd voor de jeugd. Een van de doelstellingen van het voorstel is om een Europese identiteit te bevorderen door middel van de reiservaring [DiscoverEU](#), die jongeren de kansen zal bieden om het cultureel erfgoed en de verscheidenheid van Europa te ontdekken. De begunstigden van het programma zullen onder anderen scholieren en studenten in het hoger onderwijs zijn, maar ook stagiairs en jongerenwerkers.

C. Overige EU-initiatieven

1. De jongerengarantieregeling

De Raad heeft in april 2013 een aanbeveling tot invoering van een [jongerengarantie](#) vastgesteld (PB C 120 van 26.4.2013, blz. 1). Dit is een belangrijke toezegging om ervoor te zorgen dat jongeren binnen vier maanden nadat zij werkloos zijn geworden of het formele onderwijs hebben verlaten, een deugdelijk aanbod krijgen voor een baan, vervolgonderwijs of een vervolgopleiding. Hoewel de lidstaten dit beleid nog moeten uitvoeren en financieren, is reeds EU-medefinanciering beschikbaar voor regio's met een jongerenwerkloosheid van meer dan 25 % dankzij een speciale begrotingsrubriek, het jeugdwerkgelegenheidsinitiatief en het Europees Sociaal Fonds^[1].

[1]Zie voor meer informatie Infopagina [2.3.2](#) over het Europees Sociaal Fonds, deel B.2.

2. Europees Solidariteitskorps

Het [Europees Solidariteitskorps](#) is een door de Europese Commissie in december 2016 geïntroduceerd initiatief. Het biedt jongeren tussen 18 en 30 jaar de mogelijkheid om vrijwilligerswerk te doen of mee te werken aan projecten in eigen land of in het buitenland. Tot nu toe hebben zich in totaal 72 000 jongeren aangemeld, van wie er 7 000 direct betrokken zijn bij solidariteitsactiviteiten. In augustus 2018 verzocht de Commissie de belanghebbenden om met ideeën te komen voor nieuwe projecten in het kader van de regeling. In totaal is er 44 miljoen EUR uit de EU-begroting gereserveerd voor de geselecteerde projecten, die toegankelijk zullen zijn voor alle jongeren uit heel Europa en daarbuiten. Op 11 juni 2018 heeft de Commissie een [voorstel gepubliceerd voor het Europees Solidariteitskorps na 2020](#), waarin zij voorstelde om 1,26 miljard EUR toe te wijzen om ongeveer 350 000 jongeren in staat te stellen om deel te nemen aan solidariteitsactiviteiten ([COM\(2018\)0440](#)).

3. Kinderbeschermingsbeleid

Overeenkomstig het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van het kind wordt onder kind verstaan: eenieder die jonger is dan 18 jaar. In het Verdrag van Lissabon is de doelstelling voor de EU opgenomen om de rechten van het kind te bevorderen, terwijl het Handvest van de grondrechten van de EU garandeert dat de rechten van het kind worden beschermd door de EU-instellingen en de lidstaten.

Op 15 februari 2011 keurde de Commissie de mededeling „Een EU-agenda voor de rechten van het kind” goed ([COM\(2011\)0060](#)). De doelstelling ervan is te bevestigen dat alle EU-instellingen en alle lidstaten vastbesloten zijn om de rechten van het kind in al het relevante EU-beleid te bevorderen, te beschermen en na te leven en de desbetreffende maatregelen in concrete resultaten om te zetten. De rechten van het kind en de voorkoming van geweld tegen kinderen, jongeren, vrouwen en andere risicogroepen worden tevens beschermd en bevorderd door het programma „[Rechten, gelijkheid en burgerschap \(2014-2020\)](#)”.

In 2016 stelden het Europees Parlement en de Raad een richtlijn vast betreffende procedurele waarborgen voor kinderen die verdachte of beklaagde zijn in een strafprocedure (PB L 132 van 21.5.2016, blz. 1) om ervoor te zorgen dat kinderen die verdachte of beklaagde zijn in een strafprocedure deze procedure kunnen begrijpen en volgen, dat zij hun rechten in een eerlijk proces kunnen uitoefenen, dat recidive wordt voorkomen en dat hun sociale integratie wordt bevorderd.

4. Jeugd en media

Onlinetechnologieën bieden kinderen en jongeren unieke mogelijkheden door hen toegang te verlenen tot kennis en hen gebruik te laten maken van digitaal leren en te laten deelnemen aan het publiek debat. Kinderen kunnen echter ook bijzonder kwetsbaar zijn voor moderne technologie. Daarom verbiedt de richtlijn audiovisuele mediadiensten (PB L 95 van 15.4.2010, blz. 1) dat lineaire televisiediensten inhoud uitzenden die erg schadelijk kan zijn voor minderjarigen. Inhoud die waarschijnlijk schadelijk is voor minderjarigen moet ofwel worden uitgezonden op een tijdstip wanneer zij er niet naar zullen kijken of worden geblokkeerd door middel van technologische middelen, zodat zij er geen toegang toe kunnen hebben. Voor niet-

lineaire audiovisuele mediadiensten op aanvraag mag de desbetreffende inhoud slechts zo ter beschikking worden gesteld dat minderjarigen er normaal gesproken niet mee in contact komen.

5. Europese Jongerensite

De [Europese Jongerensite](#) is een webpagina gericht op jongeren over heel Europa om hen wegwijs te maken in de vele mogelijkheden die de EU op verschillende gebieden zoals vrijwilligerswerk, werk, leren, cultuur en creativiteit en vele andere te bieden heeft.

ROL VAN HET EUROPEES PARLEMENT

Het Parlement is steeds een pleitbezorger geweest van nauwe samenwerking tussen de lidstaten op het gebied van jeugdzaken. Het heeft bijgedragen aan en een actieve rol gespeeld in de formulering van het jeugdbeleid, bijvoorbeeld met zijn resoluties over „Een EU-strategie voor jongeren – Investerings en empowerment” (PB CE 161 van 31.5.2011, blz. 21), over de uitvoering van de EU-strategie voor jongeren 2010-2012 (PB C 93 van 9.2.2016, blz. 61), over de beoordeling van EU-strategie voor jongeren 2013-2015 (PB C 215 van 19.6.2018, blz. 212) en over een jeugdgarantie (PB C 440 van 30.12.2015, blz. 67).

In de afgelopen jaren zijn talrijke andere resoluties over jeugdwerkgelegenheid (bijvoorbeeld PB C 224 van 21.6.2016, blz. 19) en ondernemerschap (PB C 316 van 22.9.2017, blz. 76) en ter bestrijding van jeugdwerkloosheid (PB C 11 van 12.1.2018, blz. 44) aangenomen.

Het Parlement behartigt bovendien de belangen van het kind op basis van verzoekschriften die gericht zijn aan het Parlement (PB C 66 van 21.2.2018, blz. 2) en heeft een resolutie over vermindering van de ongelijkheid, met bijzondere focus op kinderarmoede (PB C 366 van 27.10.2017, blz. 19), aangenomen. Het Parlement richtte zijn focus ook op de rechten van het kind buiten de grenzen van de EU door resoluties over de situatie van kinderen over de hele wereld te bevorderen, bijvoorbeeld over onderwijs voor kinderen in noodsituaties en aanhoudende crises (PB C 366 van 27.10.2017, blz. 151) of over ondervoeding bij kinderen in ontwikkelingslanden (PB C 289 van 9.8.2016, blz. 71). In 2015 nam het Parlement een resolutie aan over de bestrijding van seksueel misbruik van kinderen op internet (PB C 316 van 30.8.2016, blz. 109)^[2]. Tijdens de plenaire vergadering in oktober 2018 stelde het Parlement het wetgevingsvoorstel van de Commissie voor een herziene richtlijn audiovisuele mediadiensten vast (P8_TA(2018)0364). Op grond van de nieuwe bepalingen worden omroepen verplicht om de blootstelling van kinderen aan reclame voor ongezonde voedingsmiddelen of dranken te beperken; inhoud die aanzet tot geweld, haat en terrorisme zal worden verboden; en nodeloos geweld en pornografie zullen aan zeer strenge regels worden onderworpen.

Tijdens de onderhandelingen over het programma Erasmus+ in 2012-2013 heeft het Parlement sterk aangedrongen op een afzonderlijk hoofdstuk over jeugd en een specifieke begroting voor zijn kernacties. Bovendien heeft het benadrukt dat de mogelijkheden voor de participatie van achtergestelde jongeren moeten worden

[2]Zie voor meer informatie Infopagina [3.6.2](#) Audiovisueel en mediabeleid.

vergroot. In zijn resolutie van 17 september 2017 (PB C 337 van 20.9.2018, blz. 131) stelde het Parlement voor dat de opvolger van het programma gericht moet zijn op een leven lang leren en mobiliteit, en raadde het aan om de prioriteiten van het programma Erasmus+ af te stemmen op die van de EU-strategie voor jongeren en andere programma's die met EU-middelen worden gefinancierd. In juni 2018 bereikten het Europees Parlement en de Raad een politieke overeenkomst over het voorstel voor het Europees Solidariteitskorps, dat de beide instellingen nu formeel moeten vaststellen.

Om jongeren aan te sporen hun eigen Europese projecten op te zetten, heeft het Parlement in 2008 samen met de stichting van de Internationale Karel de Grote-prijs van Aken de [Europese Karel de Grote-prijs voor jongeren](#) in het leven geroepen. Deze prijs wordt elk jaar uitgereikt aan projecten die begrip op Europees en internationaal niveau bevorderen.

Michaela Franke / Pierre Hériard
09/2018

